

ПРО ПРЕДМЕТНУ ЮРИСДИКЦІЮ СПОРУ ЩОДО СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ ДЕРЖАВНОГО...

будь-якої іншої аналогічної заяви у реєстрі справ, якщо це буде виправдано обставинами” (п. 207 рішення).

З огляду на такі висновки ЄСПЛ за результатами розгляду справи “Бурмич та інші проти України” вирішив вилучити 12 143 заяви, наведені в додатках I і II до цього рішення, що стосуються однієї системної проблеми невиконання рішень національних судів в Україні, серед яких і заява ТОВ “Агентство ‘Консалтинг-профі’” № 1468/14, з реєстру справ Суду відповідно до пп. “с” п. 1 ст. 37 Конвенції та передати їх Комітету Міністрів Ради Європи, з метою їх розгляду у межах вжиття заходів загального характеру для виконання зазначеного пілотного рішення у справі Іванова (п. 4 резолютивної частини рішення).

Зважаючи на наведені обставини, Велика Палата Верховного Суду дійшла висновку про відсутність правових підстав для перегляду за виключними обставинами постанови Вищого господарського суду України від 20 вересня 2011 р. саме у справі № 2/593-16/131 у зв’язку з ухваленням ЄСПЛ рішення у справі “Бурмич та інші проти України”, включаючи відновлення провадження у справі, оскільки про потребу вжиття заходів індивідуального характеру щодо заявників (зокрема й щодо ТОВ “Агентство ‘Консалтинг-профі’”) у справі “Бурмич та інші проти України”, яке стосується однієї системної проблеми невиконання рішень національних судів в Україні, серед яких і заява ТОВ “Агентство ‘Консалтинг-профі’” № 1468/14, у рішенні ЄСПЛ, на яке посилається заявник, не зазначається.

Адміністративна юрисдикція

ПРО ПРЕДМЕТНУ ЮРИСДИКЦІЮ СПОРУ ЩОДО СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРАТОРА З ПІДСТАВ НЕПРАВОМІРНОСТІ НАБУТТЯ ОСОБОЮ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО*

Відповідно до ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (далі – Конвенція) кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи впродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, установленим законом.

* Правову позицію сформовано Л. Сидоровою за: Постанова Великої Палати Верховного Суду від 14 березня 2018 р. у справі № 396/2550/17 за позовом до Головного територіального управління юстиції у Київській області, управління з питань надання адміністративних послуг Києво-Святошинської районної державної адміністрації, треті особи: Товариство з обмеженою відповідальністю “Черемшина 2012” (далі – ТОВ “Черемшина 2012”), Громадська організація “Вишневий світанок”, про скасування рішення державного реєстратора та свідоцтва про право власності на нерухоме майно.

Судовий захист є одним із найефективніших правових засобів захисту інтересів фізичних та юридичних осіб. Неправомірні рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень, прийняті з порушенням прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, можуть бути оскаржені відповідно до ч. 2 ст. 55 Конституції України та ст. 6 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України, у редакції, чинній на час прийняття рішення) у порядку адміністративного судочинства.

Кожна особа має право в порядку, встановленому КАС України, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або інтереси, адже завданням адміністративного судочинства визначено захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень із боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, зокрема на виконання делегованих повноважень шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ.

Отже, до компетенції адміністративних судів належать спори фізичних чи юридичних осіб з органом державної влади, органом місцевого самоврядування, їхньою посадовою або службовою особою, предметом яких є перевірка законності рішень, дій чи бездіяльності цих органів (осіб), відповідно, прийнятих або вчинених ними при здійсненні владних управлінських функцій, крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження.

До іншого порядку оскарження – у порядку цивільного судочинства – віднесені справи щодо: захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів, що виникають із цивільних, житлових, земельних, сімейних, трудових відносин.

У пункті 24 рішення у справі від 20 липня 2006 р. “Сокурєнко і Стригун проти України” Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) вказав, що фраза “встановленого законом” поширюється не лише на правову основу самого існування “суду”, а й дотримання таким судом певних норм, які регулюють його діяльність. Крім того, ЄСПЛ у рішенні у справі від 12 жовтня 1978 р. “Занд проти Австрії” вказав, що словосполучення “встановлений законом” поширюється не лише на правову основу самого існування “суду”, а й на дотримання таким судом певних норм, які регулюють його діяльність. Поняття “суд, встановлений законом” у ч. 1

ст. 6 Конвенції передбачає “усю організаційну структуру судів, включно з <...> питаннями, що належать до юрисдикції певних категорій судів”. З огляду на це не вважається “судом, встановленим законом” орган, який, не маючи юрисдикції, здійснює судовий розгляд на підставі практики, що не передбачена законом.

У цій справі метою звернення особи до суду з цивільним позовом був захист порушеного права користування кімнатою в гуртожитку. Особа звернулася із позовом до Головного територіального управління юстиції у Київській області, управління з питань надання адміністративних послуг Києво-Святошинської районної державної адміністрації і просила скасувати рішення державного реєстратора реєстраційної служби Києво-Святошинського районного управління юстиції у Київській області про державну реєстрацію обтяжень прав (із відкриттям розділу) та свідоцтво про право власності на нерухоме майно.

На думку позивача, її права було порушено в процесі передачі цієї будівлі до статутного капіталу господарського товариства та оформлення права власності на неї. Особа оскаржує реєстраційні дії, щодо яких існує спір про цивільне право, у межах якого можуть бути вирішені й питання, пов’язані з реєстрацією права власності на будівлю, а тому цей спір не пов’язаний із захистом прав, свобод чи інтересів позивачки у сфері публічно-правових відносин від порушень із боку органів державної влади, що виключає його розгляд у порядку адміністративного судочинства.

Беручи до уваги наведене, Велика Палата Верховного Суду дійшла висновку, що зазначена категорія спору не належить до юрисдикції адміністративних судів, і вважає обґрунтованим висновок суду про закриття провадження у цій справі з підстав, передбачених у п. 1 ч. 1 ст. 157 КАС України (у редакції, чинній на час прийняття рішення).